

Esetismertetés

B19 parvovirus-fertőzéssel társult Ballantyne-szindróma és veleszületett anaemia: esetbemutató és irodalmi áttekintés (Ballantyne syndrome and congenital anemia associated with Parvovirus B19 infection: case report and review) Schoberer, M., Rink, A., Rath, W., et al. (Klinik für Kinder- und Jugendmedizin, Sektion Neonatologie, Universitätsklinikum Aachen, Pauwelstrasse 30, 52074 Aachen, Németország): *Z. Geburtshilfe Neonatol.*, 2013, 217(5), 183–188.

A 36 éves, egyszer szült, 26 hetes terhést praeclampsia gyanújával, halántéktáji fejfájással, jelentős oedemával, 17 kg súlygyarapodással, proteinúriával és artériás hypertóniával vették fel. Az ultrahangvizsgálat 8 cm vastag lepényhydropsot, magzati ascitest és pericardialis effúziót állapított meg. A magzatnak pangásos szívelégtelensége, az aorta és pulmonalis arteria véráramlásának fokozódása volt megállapítható. A praeclampsia tüneteinek progressziója és a magzati distressz jelei miatt császármetszéssel hozták világra a magzatot. Az ascitesből, a vérszékumból és a csontvelőből polimeráz láncreakcióval B19 parvovirus-DNS-t izoláltak. A hydrops és az anaemia nem immunológiai eredetét bizonyították. A thrombocytopeniát thrombocytakoncentrárum adásával kezelték. A klinikai lefolyást cholestaticus hepatopathia komplikálta. A klinikai kép: hepatomegalia, ascites, jelentős sárgaság, valamint a konjugált bilirubinszint emelkedése. Albumint, plazmát és antitrombint, valamint erythropoetint adtak. Az anaemia és cholestasis oldódott. A közlés idejében a beteg 10 éves, a congenitalis fertőzésből gyógyult. Pszichomotorosan és testileg kiváló, az iskolai előmenetele az átlag feletti.

John William Ballantyne 1892-ben írta le a róla elnevezett szindrómát. Kötelező tünetei: magzati és lepényhydrops anyai anasarcával kombinálva. A „tükröszindróma” megnevezést indokolja, hogy az anya jóformán tükrözi a magzat súlyos tüneteit. A perifériás oedema, az artériás hypertonia és proteinuria triáza teszi a Ballantyne-szindrómát a praeclampsia változatává. Az anyai praeclampsia a foetoplacentaris hydropsra reagálva másodlagosan következik be, így a kezelés kulcsa sejtetően a magzat. A valóságban mindazok a folyama-

tok, amelyek a magzati hydropsot okozzák, a Ballantyne-szindrómát is kiválthatják. A szindróma elvéve spontán gyógyulhat.

Jakobovits Antal dr.

Hypertonia

A nebivolol a metoprolollal ellentétben csökkenti a vérnyomást a nitrogén-oxidra érzékeny hypertóniában (Nebivolol, but not metoprolol, lowers blood pressure in nitric oxide-sensitive human hypertension) Okamoto, L. E., Gamboa, A., Shibao, C. A., et al. (Levelező szerző: Dr. I. Biaggioni, Vanderbilt Autonomic Dysfunction Center and Division of Clinical Pharmacology, Department of Medicine, Vanderbilt University School of Medicine, Nashville, TN, Amerikai Egyesült Államok; e-mail: Italo.biaggioni@vanderbilt.edu): *Hypertension*, 2014, 64(6), 1241–1247.

A nebivolol a nitrogén-oxid fokozott biológiai hozzáférhetősége révén indukál értágulatot, és ebben is eltér az egyéb szelektív β_1 -blokkolóktól. Az azonban nem ismert pontosan, hogy a mechanizmus mennyiben járul hozzá a nebivolol vérnyomáscsökkentő hatásához, mert a baroreflex kiegyenlítő hatása ezt elfedi. A vegetatív elégtelenség zavara (Ref.: *Tiszta vegetatív elégtelenség – Bradbury–Eggleston-szindróma*) egyedi lehetőséget kínál egy olyan hypertoniamodelálásra, amelyben hiányzik a vegetatív moduláció, viszont fennáll a nitrogén-oxid hipotonizáló hatása iránti érzékenység.

A szerzők azt a feltevést vizsgálták meg, miszerint a nebivolol a béta-blokkádtól független mechanizmuson keresztül csökkenti a vérnyomást.

Kettős vak, keresztzett tanulmányról van szó.

Ami a *kezelési protokoll* illeti, a betegek a lehetséges 24 kombináció közül véletlenszerű sorrendben kapták a vizsgálat négy periódusában a három aktív gyógyszert: 5 mg nebivolol, 50 mg metoprolol-tartarát (negatív kontroll), 25 mg sildenafil (pozitív kontroll), illetve placebo.

Az elsődleges *véggpont* a szisztolés vérnyomás csökkenése volt – a definíció szerint a hanyatt fekvő helyzetben mért vérnyomás kiinduláshoz (20.00 óra) viszonyított változása a gyógyszerbevitel utáni

időszakban (21.00 és 08.00 óra között). Az értékek összehasonlítását az aktív szerrel kezelték és a placebo csoport viszonylatában végezték. Hasonló megközelítés szerint vizsgálták az artériás nyomás átlagértékét és a diasztolés vérnyomás változását. Másodlagos véggpontokként vizsgálták a szívfrekvencia-toleranciát és az éjszakai natriuresist.

A vizsgálat 4 – este 8-tól reggel 8-ig terjedő – időszakban zajlott.

A *vizsgálati eredményekből* kiemelésre érdemes adatok:

- A vizsgálatban 20 beteg vett részt, 10 tiszta vegetatív elégtelenségben, 4 Parkinson-kórban, 4 pedig multiszisztémás atrophában szenvedett, és mindegyik betegnél fennállt a hanyatt fekvő helyzetben mérhető hypertonia.
- A betegek közül 14 volt férfi, az átlagéletkoruk 68 ± 2 év volt. A hanyatt fekvő helyzetben 2 óránként mérték a vérnyomást, este és reggel 8 óra között.
- A placebohoz képest a sildenafil és a nebivolol csökkentette az éjszakai vérnyomást – a gyógyszerbevitel után 8 órával volt a legnagyobb a csökkenés: -20 ± 6 vs. -24 ± 9 Hgmm (SILD vs. NEV) –, a metoprolol azonban nem.
- A szerzők az egyik elemzésben a sildenafilreszponderség szerint különítették el a betegeket. A nebivolol a sildenafilreszponderek esetében szignifikánsan csökkentette a szisztolés vérnyomást: $(-44 \pm 13$ Hgmm), a nem reszponderek esetében nem $[-1 \pm 11$ Hgmm].
- Noha a nebivolol csökkentette az éjszakai vérnyomást, nem rontotta a reggeli ortosztatikus toleranciát.

Ami a szerzők *következtetéseit* illeti, *összefoglalásként* megállapítják, hogy a nebivolol hatékonyan javította a hanyatt fekvő helyzetben mért magas vérnyomás értékeit a vegetatív elégtelenségben szenvedőknél, hasonló mértékben, mint a sildenafil. (Ref.: *A vegetatív elégtelenségben szenvedőknél hanyatt fekvő helyzetben jelentkező hypertonia magas vérnyomásos szívbetegséggel és a veseműködés károsodásával társul. Az éjszakai natriuresis és az ennek következtében létrejövő folyadékdepleció reggelre az ortosztatikus hipotenzio kiújulásához vezethet: a körkép kezelése ezért nemcsak a hipertenzio hosszú távú következményeinek megelőzésére irányul, hanem a diuresis csökkentésére is, ugyanis ezzel javítható az ortosztatikus tolerancia.*) Ez egybevág azzal a feltételezéssel, miszerint a nitrogén-oxid potenciálása jelentős mértékben hozzájárul a nebivolol vérnyomáscsökkentő hatásához. A háttérben álló mechanizmus függetlennek tűnik

a béta-blokádtól, oka valószínűleg a nitrogén-oxid potenciálásában rejlik. Az éjszakai vérnyomáscsökkenés nem társult a reggeli ortosztatikus tolerancia romlásával, ezért a nebvivóló a vegetatív elégtelenségben szenvedők hanyatt fekvő helyzetben észlelt hypertóniájának kezelésében hasznos alternatívát jelenthet. Az e betegpopuláció esetében használt egyéb szerekhez hasonlóan a terápiát itt is egyénre kell szabni, és további vizsgálatokkal kell tisztázni a krónikus kezelés hatékonyságát és biztonságosságát.

Fischer Tamás dr.

Kardiológia

A statinkezelés mellé adott ezetimibterápia akut coronariaszindróma után (Ezetimibe added to statin therapy after acute coronary syndromes)

Cannon, C. P., Blazing, M. A., Giugliano, R. P., et al.

(Dr. C. P. Cannon, Cardiovascular Division, Brigham and Women's

Hospital, 350 Longwood Ave., 1st Fl., Boston, MA 02115, Amerikai Egyesült Államok; e-mail: cpcannon@partners.org); **N. Engl. J. Med.**, 2015, 372(25), 2387–2397.

A statinkezelés csökkenti az LDL-koleszterin szintjét és a cardiovascularis események kockázatát is. Az azonban még nem pontosan ismert, hogy a statinkezelés mellé adott ezetimibkezelés további cardiovascularis kockázatsökkentéssel jár-e.

Ebben a dupla vak, randomizált vizsgálatban 18 144, akut coronariaszindróma miatt kórházi kezelésben részesülő beteg vett részt. E betegek egy részénél – az eseményt követő 10 napon belül – a koleszterincsökkentő kezelés mellett az LDL-koleszterin-koncentráció 1,3–2,6 mmol/l közötti volt, másik részénél koleszterincsökkentő terápia nélkül az LDL-koleszterin-szint 1,3–3,2 mmol/l közötti volt. A simvastatin (40 mg) és ezetimib kombinált kezelést hasonlították össze a simvastatin- (40 mg) monoterápiával. Az elsődle-

ges végpont a cardiovascularis halálozás, a nem fatális myocardialis infarctus, az instabil angina miatt bekövetkezett hospitalizáció, a coronariarevascularisatio (a randomizációt követően ≥ 30 nap) és a nem fatális stroke voltak. Az átlagos követési idő 6 év volt.

Az eredmények azt mutatták, hogy az átlagos, időszűlyozott LDL-koleszterin-koncentráció a simvastatin-ezetimib kezelés során 1,4 mmol/l volt, a simvastatin-monoterápiánál pedig 1,8 mmol/l ($P < 0,001$). A Kaplan–Meyer-féle eseményarány az elsődleges végpontokat tekintve a kombinált kezelésnél 32,7%, a monoterápiánál 34,7% volt (95% CI: 0,89–0,99; $P = 0,016$). A kezelés izomra, epehólyagra és májra gyakorolt mellékhatásai és a daganat előfordulási aránya hasonló volt mind a két csoportban.

Összességében tehát az ezetimib hozzáadása a statinkezeléshez tovább csökkentette az LDL-koleszterin szintjét és mérsékelte a cardiovascularis események előfordulási arányát is.

Ábel Tatjana dr.

A **MAZSIHISZ Szeretetkórház** (1145 Budapest XIV., Amerikai út 53–55.) orvos igazgatója **állaspályázatot hirdet ügyelet ellátására** belgyógyász szakorvos, vagy közvetlenül szakvizsga előtt álló kolléga részére.

Nyugdíjas szakorvos jelentkezését is várjuk.

Bérezés megállapodás szerint.

A pályázatokat a fenti címre, **Dr. Deutsch Zsuzsanna** orvos igazgató nevére kérjük küldeni.

Telefon: (06-1) 251-9568 • E-mail: drdeutschzs@szeretetkorhaz.hu